

econventio

kerekasztal közhasznú egyesület

ECONVENTIO TESZT 2018
KÖZÉPISKOLÁS EREDMÉNYEK

2019. 01. 15.

2018.01.15.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	2
Közreműködők	3
A válaszadók demográfiai jellemzői	4
Pontszámok	5
A teszt 10 legérdekesebb eredménye.....	7
1. <i>A többség inkább a kockázatosabb befektetéseket preferálja, a férfiaknak pedig magasabb a kockázatvállalási hajlandósága, mint a nőknek.....</i>	7
2. <i>A negatív hozzáállással rendelkező válaszadók alacsonyabb pontokat értek el.....</i>	9
3. <i>Az észak-nyugat- magyarországi területeken általában jobban teljesítettek a diákok. ..</i>	13
4. <i>Akik korábban kitöltötték a tesztet, azok általában jobban teljesítettek.....</i>	15
6. <i>Akik fontobbnak tartják a takarékoskodást, azok jobban teljesítettek a teszten. ....</i>	17
7. <i>A kereskedelmi, gazdasági képzésen tanuló diákok eredményei nem különböznek jelentős mértékben egymástól.....</i>	18
8. <i>Az iskolatípus alapján nincsenek kiugró különbségek, viszont a szakmunkás hallgatók átlagpontszámai alacsonyabbak voltak, mint a többi csoporté.....</i>	20
9. <i>A megyeszékhelyen élők teljesítettek a legjobban, míg a városi és fővárosi lakosság gyengébben teljesített.....</i>	21
10. <i>A motiváltság és a tudás közötti pozitív kapcsolat áll fent. ....</i>	22
A kérdőívben szereplő tesztkérdések	24
A kérdőívben szereplő attitűd kérdések	39

Bevezetés

A 2018-as Econventio középiskolás kérdőívet 11023 diák töltötte ki. A tudásteszten a válaszadók átlagosan 10,56 kérdést tudtak megválaszolni a 30-ból, azaz a tudásteszten elért átlagos eredmény 35,2%. A teszten hat témakörben (Általános pénzügyi ismeretek és banki szolgáltatások; Befektetés, megtakarítás; Hitelezés; Munka világa; Általános gazdasági ismeretek; Biztosítás, nyugdíj) kellett megválaszolniuk kérdéseket a kitöltőknek. Minden témakörben 5 feleletválasztós kérdés volt, melyeknek volt helyes megoldása. Ebből az 5 kérdésből 1 darab mindig számolós feladat volt. Ezeken felül minden témakörben helyett kapott egy vagy kettő attitűd kérdés is. Így épült fel az összesen 40 kérdésből álló teszt. A témaköröket tekintve a legjobban az *Általános pénzügyi ismeretek és banki szolgáltatások* témakörben (leggyakrabban az 5-ből 3 pontot elérve), míg legrosszabbul a *Hitel*, illetve a *Biztosítás, nyugdíj* témakörökben teljesítettek a válaszadók (átlagosan kevesebb, mint 1,5 helyesen megválaszolt kérdéssel az 5-ből). A legproblémásabb kérdéstípust azonban a számolós feladatok jelentették, ahol a 6 számolós kérdésből a leggyakrabban csak 1-et sikerült helyesen megoldaniuk a válaszadóknak, ráadásul a középiskolások 21 százaléka egy ilyen típusú feladatot sem tudott helyesen megoldani.

A teszt értékelése során igyekeztünk megtalálni és kiemelni a tíz legérdekesebb összefüggést vagy éppen legproblémásabb területet. Így elmondható például, hogy a középiskolások többsége inkább a kockázatosabb befektetéseket preferálja, ráadásul a férfiaknak magasabb a kockázatvállalási hajlandósága, mint a nőknek. Emellett az is kiderült, hogy a negatív attitűddel rendelkező válaszadók általában rosszabb eredményeket értek el a teszten, mint azok, akik pozitívabb hozzáállással rendelkeznek. A válaszok alapján az látszódik, hogy az észak-nyugat-magyarországi területekről származó kitöltők, továbbá azok, akik korábban töltöttek már ki Econventio középiskolás tesztet, általában jobb eredményeket értek el. A bankkártyával rendelkező kitöltők is általában jobban teljesítettek, mint azok, akiknek nincsen bankkártyájuk, vagy akik nem tudják, hogy van-e nekik. Érdekes megállapítás az is, hogy a kereskedelmi, gazdasági képzésben és egyéb képzéseken résztvevők eredményei között nem voltak nagy különbségek. Az iskolatípusokat vizsgálva az látható, hogy nincsenek kiugró különbségek, viszont a szakmunkás diákok átlagpontoszámái alacsonyabbak voltak, mint a többi csoporté. Továbbá az is elmondható a teszt alapján, hogy a megyeszékhelyen élők teljesítettek a legjobban, míg a városi és fővárosi lakosság gyengébb eredményt ért el. Végül, de nem utolsó sorban az is kiderült, hogy a motiváltság és az elért eredmény, azaz a tudás között pozitív kapcsolat áll fent.

Közreműködők

Az Econventio felmérés előkészítésében és lebonyolításában résztvevő intézmények és képviselőik, akiknek ezúton is köszönetüket fejezzük ki közreműködésükért:

Econventio Kerekasztal Közhasznú Egyesület:

Sápi Ákos
elnök

Kovács Katalin

Tráserné Horváth Annamária

Szegedi Tudományegyetem Gazdaságtudományi Kar:

Dr. Kovács Péter

Dr. Kosztópulosz Andreász

Kuruczleki Éva

Lipták Lilla

Rácz Tamás

Állami Számvevőszék:

Dr. Kovács Diána

Nemzeti Adó- és Vámhivatal:

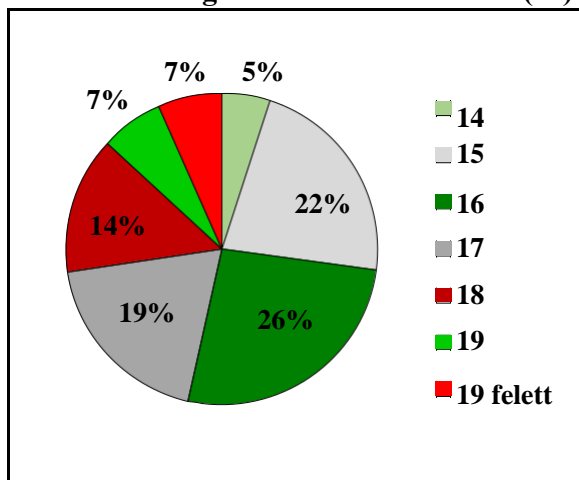
Dr. Vas Adrienn

A válaszadók demográfiai jellemzői

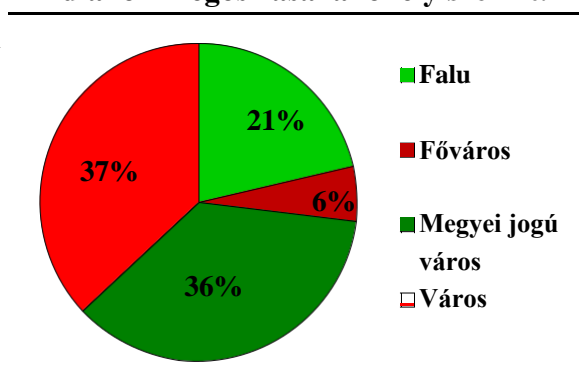
A tesztet összesen 11023 diák töltötte ki. Közülük 52,7 százalék férfi, míg 47,3 százalék nő volt. A válaszadók közül a legfiatalabbak 14 évesek voltak (5%). A 15 évesek aránya 22,1, míg a 16 éveseké 26,4 százalék volt. A diákok 19,1 százaléka a 17 éves, míg 14,2 százalékuk a 18 évesbe korosztályba tartozott. A 19 évesek aránya 6,5 százalék volt, és e feletti életkorral a válaszadók 6,7 százaléka rendelkezett. Továbbá kitöltők 37 százaléka városban, 36,1 százaléka megyei jogú városban, míg 21,4 százalékuk faluban él. A válaszadóknak mindössze 5,6 százaléka lakik a fővárosban. Emellett kiderült, hogy a kitöltő diákok közül a leggyakrabban szakgimnáziumi osztályba járnak (43,3%), 36,5 százalékuk gimnáziumban és 14,9 százalékuk szakközépiskolában tanul. Az általános iskolások aránya 1,1 százalék volt a megkérdezettekben belül, míg 4,1 százalék

valamilyen egyéb formában tanul. Továbbá a diákok többsége (62,1%) 4 osztályos középiskolai képzésre jár. A 3 osztályos képzésre járók aránya 7, míg a 6 osztályos képzésre járóké 5,8 százalék. A válaszadók 5,2 százaléka 8 osztályos középiskolába, 6,7 százalékuk érettségi utáni képzésre jár, míg az általános iskolások aránya 0,6 százalék volt. Mindemellett a tesztből az is kiderült, hogy a megkérdezett diákok közül 26,8 százalék jár kereskedelmi vagy gazdasági képzésre, míg a többiek valamilyen egyéb képzésen tanulnak.

A diákok megoszlása életkor szerint (év).

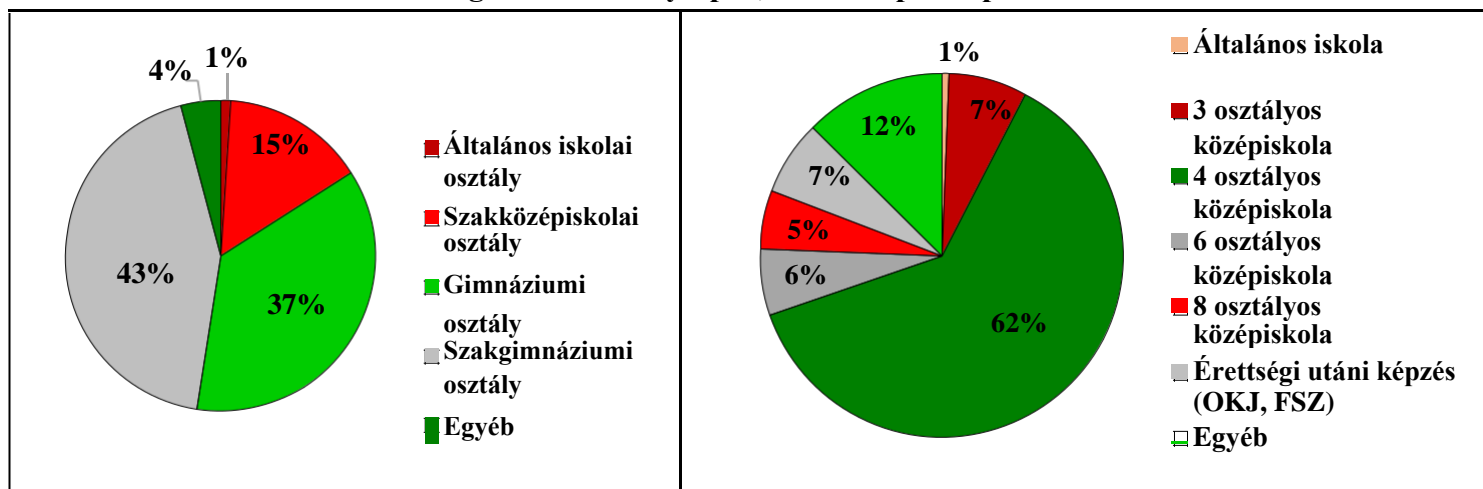

A diákok megoszlása lakóhely szerint.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

A diákok megoszlása osztály típus, illetve képzés típusa szerint.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

Pontszámok

A diákoknak összesen 40 kérdésre kellett válaszolniuk. Ezek közül 10 darab attitűd kérdés volt, melyek esetében nincs jó válasz. A többi kérdés esetén azonban mindig volt egy helyes válasz, így az elérhető maximum pontszám 30 pont volt. A középiskolások átlagosan minden harmadik kérdést tudták helyesen megválaszolni, ugyanis átlagosan 10,54 pontot értek el a teszten. A leggyakrabban előforduló pontszám a 11 pont volt, illetve a válaszadók fele szintén maximum 11 pontot ért el.

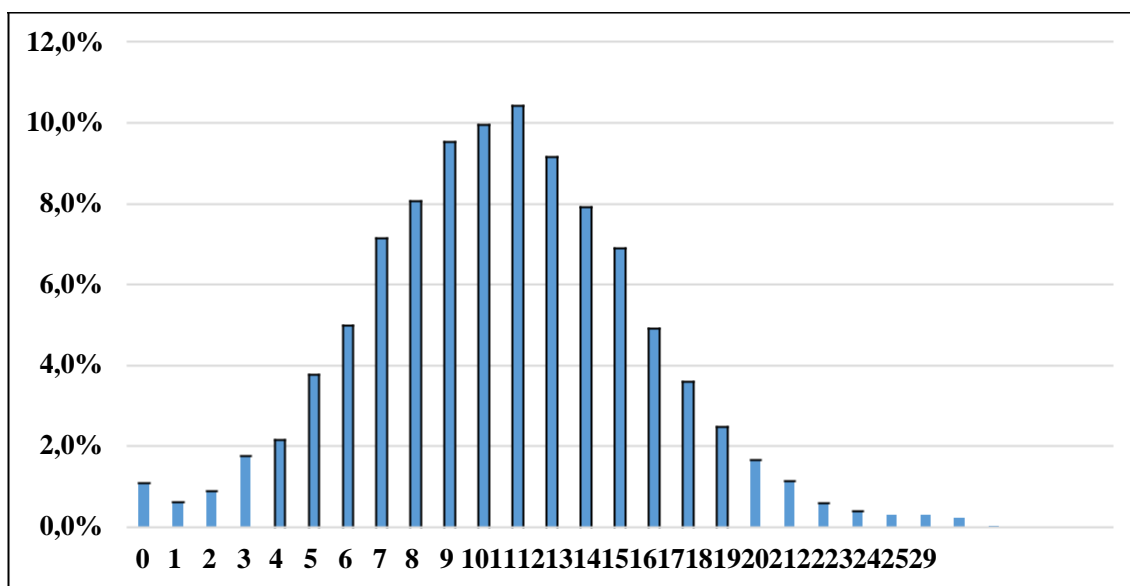
Minden témakörben 6 kérdést kaptak, így az elérhető maximum pontszám 6-6 pont volt minden témakör esetén. A különböző témaköröket vizsgálva az látható, hogy a legjobb eredményt az általános gazdasági ismeretek témakörben (átlag=2,48 pont), míg a legrosszabbat a biztosítás és nyugdíj témakörben (átlag=1,34 pont) érték el. A 6-ból 4 témakör esetén az átlagpontszám 2 pont alatti volt, illetve 3 témakörnél (Hitel, Általános gazdasági ismeretek, Biztosítás, nyugdíj) a leggyakrabban elért pontszám 1 pont volt.

A középiskolások által elért pontszámok tulajdonságai (pont)

	Általános pénzügyi ismeretek	Befektetés, Megtakarítás	Hitel	A munka világa	Általános gazdasági ismeretek	Biztosítás, nyugdíj	Össz-pontszám
Átlag-pontszám	2,48	2,08	1,44	1,72	1,49	1,34	10,54
Medián	3	2	1	2	1	1	11
Módusz	3	2	1	2	1	1	11
Szórás	1,09	1,28	1,01	1,12	1,06	1,08	4,11

Forrás: Econventio középiskolás teszt

A középiskolások által elért átlagpontszámok relatív gyakoriságának megoszlása

Forrás: Econventio középiskolás teszt

Minden témakörben volt egy, az adott témakörrel kapcsolatos számolás. Tehát összesen 6 db számolós kérdés volt.

A tanulók megoszlása a számolós feladatok esetén elért pontszámok alapján

Pontszám (pont)	Középiskolása száma (fő)	Középiskolások megoszlása, %
0	2312	21,0
1	3359	30,5
2	3013	27,3
3	1616	14,7
4	582	5,3
5	125	1,1
6	16	0,1
Összesen	11023	100,0

Forrás: Econventio középiskolás teszt

A számolós feladatok esetében leggyakrabban 1 pontot szereztek. Továbbá a középiskolások 78,8%-a maximum 2 pontot, míg 93,4%-uk maximum 3 pontot ért el 6 pontból. Csak a tanulók fennmaradó 6,6%-ának lett 4 vagy ennél több pontja. Maximum pontszámot a számolásból a tanulók 0,1%-a ért csak el.

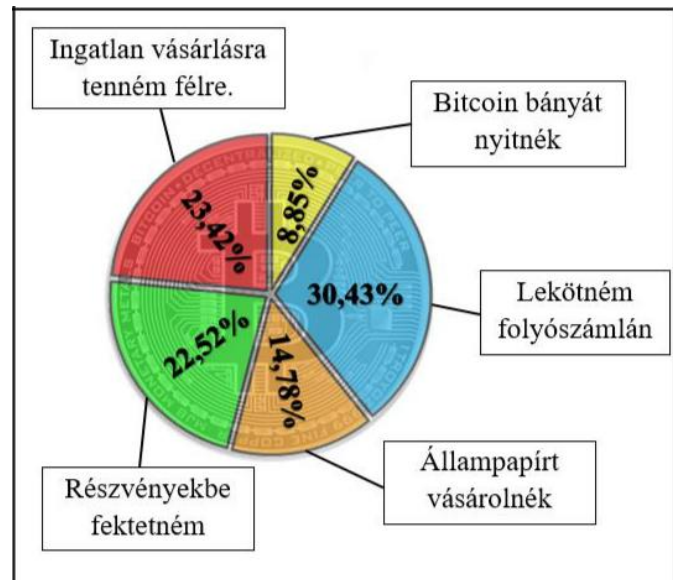
A teszt 10 legérdekesebb eredménye

1. A többség inkább a kockázatosabb befektetéseket preferálja, a férfiaknak pedig magasabb a kockázatvállalási hajlandósága, mint a nőknek.

A válaszadók több, mint 45 százaléka elsősorban kockázatmentes befektetést választana. 30,43 százalékuk folyószámlán kötné le felesleges likviditásait, míg 14,78 százalékuk állampapírt vásárolna belőle. A kockázatosabb befektetések közül hasonló arányban preferálják a részvényekbe és ingatlanokba történő beruházást. Előbbit 22,52 százalékuk, míg utóbbit 23,42 százalékuk részesíti

előnyben. Idén új választási lehetőségként került be, **abefektetési formát választanád?**

„Bitcoin bánya nyitása”. Fontos megjegyezni, hogy a Bitcoin árfolyama 2017. év végén beszakadt, és a teszt kitöltésének időintervallumában (2018. tavasza) jelentős ingadozások mellett, csökkenő pályán mozgott.¹ A jelentős sajtó visszhangnak köszönhetően pedig a fiatalabb korosztály is nagy valószínűséggel hallott már a digitális valutákkal való kereskedelem veszélyeiről. Ennek ellenére a diákok 8,85

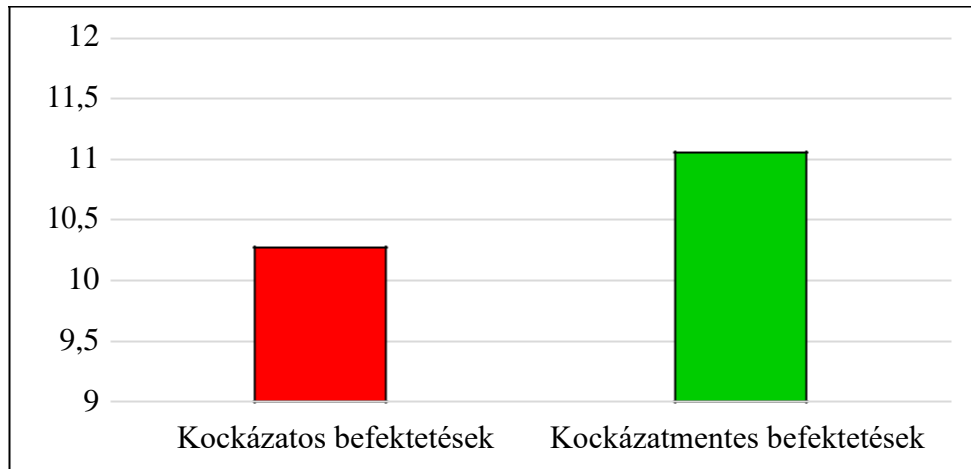
százaléka ezt tartotta a legvonzóbb befektetési *Forrás: Econventio középiskolás teszt* lehetőségnek.

Ha befektetési lehetőségeket szétbontjuk kockázatmentes (állampapír és folyószámla), illetve kockázatos befektetési formákra (Bitcoin bánya nyitása, részvényekbe fektetés és ingatlanvásárlás), akkor jól látható, hogy a kockázatkerülőbb válaszadók átlagpontszáma magasabb, mint a kockázatosabb befektetéseket választók átlagpontszáma.

¹ <https://www.coinbase.com/price/bitcoin>

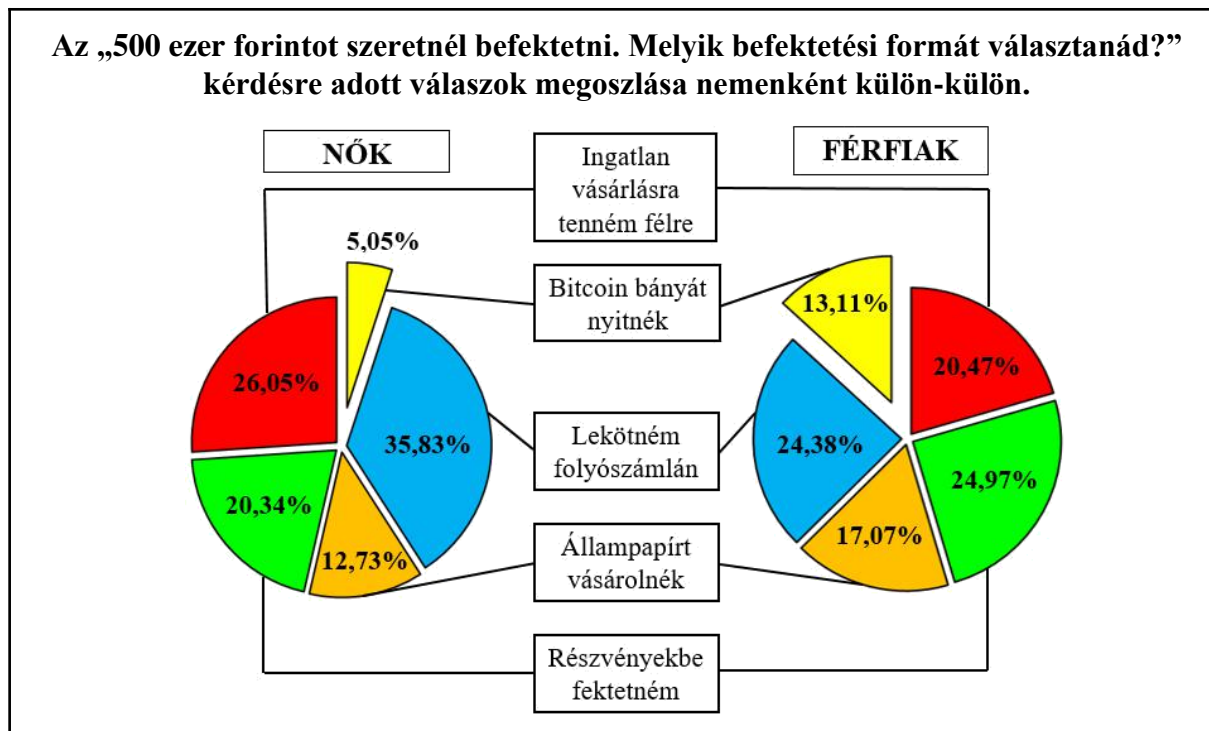

A kockázatmentes és a kockázatos befektetési formákat preferáló válaszadók átlagpontszámai

Forrás: Econventio középiskolás teszt

Érdekes azonban nemenként különböztetve is megvizsgálni, hogy melyik befektetési lehetőséget tartották a legvonzóbbnak. A nők 48,56 százaléka a kockázatmentes beruházásokat részesítette előnyben. Ezzel ellentétben a férfiak csupán 41,45 százaléka szerette volna folyószámlán, vagy állampapírban tárolni a pénzét. A kockázatosabb befektetések közül is inkább a részvényvásárlásra szavaztak többen, mint az ingatlanvásárlásra. A Bitcoin bányát pedig a férfiak több, mint 13 százaléka nyitna szívesen.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

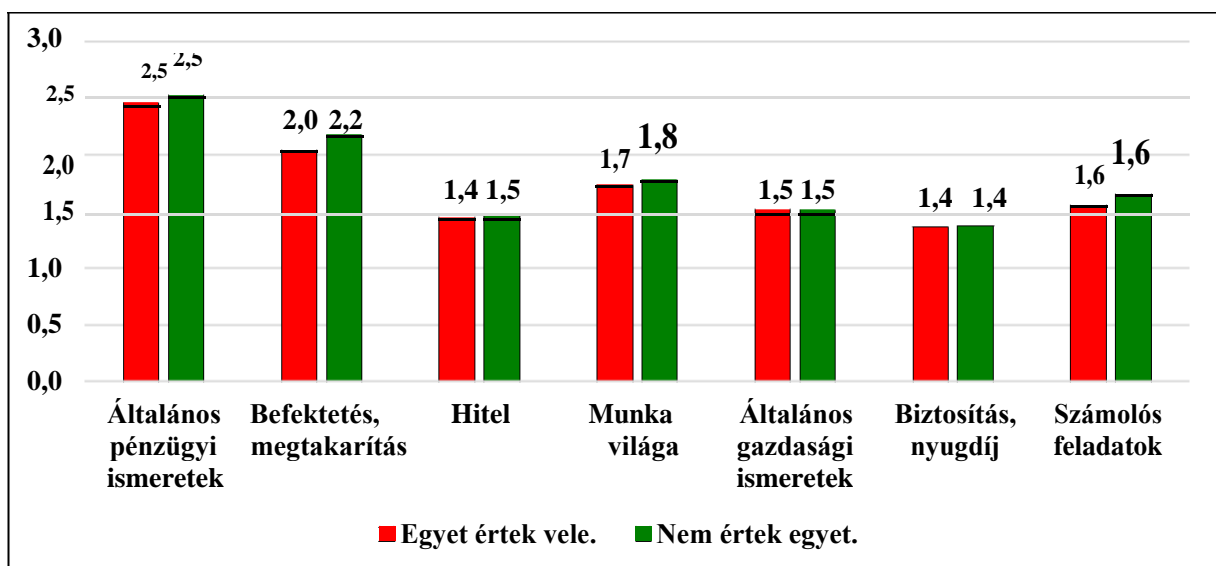
2. A negatív hozzáállással rendelkező válaszadók alacsonyabb pontokat értek el.

A válaszadók többsége negatívan áll hozzá a Magyarországon történő maggazdagodást kérdéséhez. Érdekes azonban, hogy azok, akik szerint tisztességes módon is meg lehet gazdagodni Magyarországon, egy kérdéscsoport kivételével általában magasabb pontokat értek el, mint azok, akik szerint ez nem lehetséges. Kifejezetten nagy volt az eltérés a befektetéseket és megtakarítást érintő kérdések esetén.

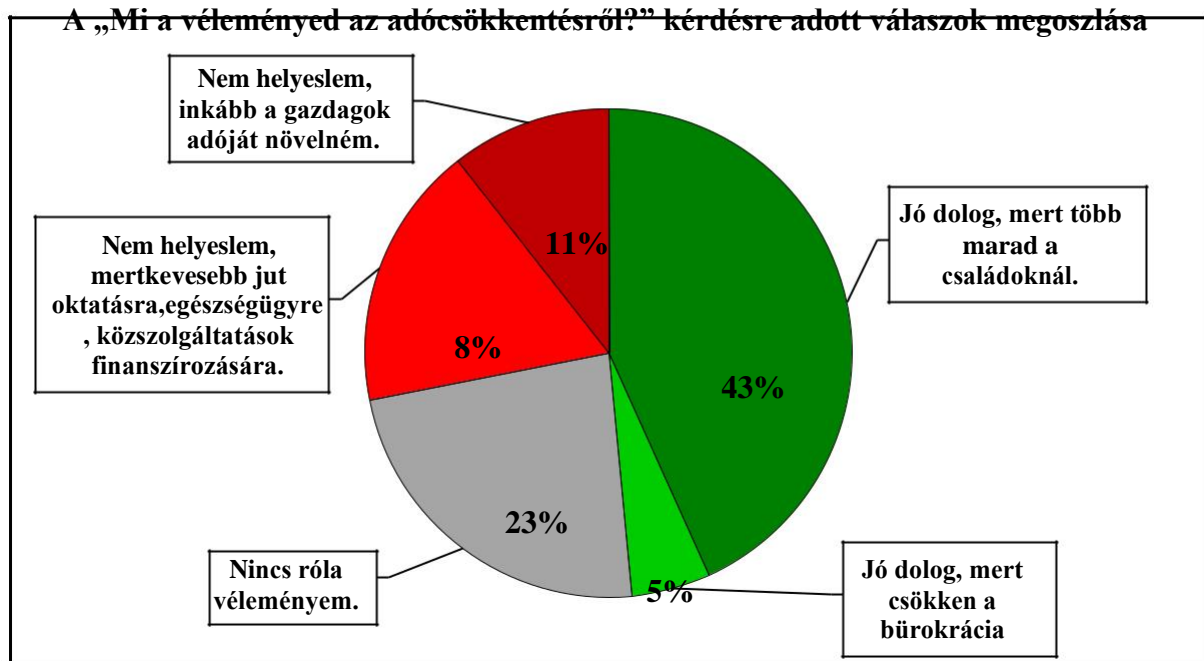
Forrás: Econventio középiskolás teszt

A válaszadók átlagpontszámai az alapján, hogy mi a véleményük az alábbi mondatról: „Magyarországon nem lehet tisztességesen meggazdagodni.”

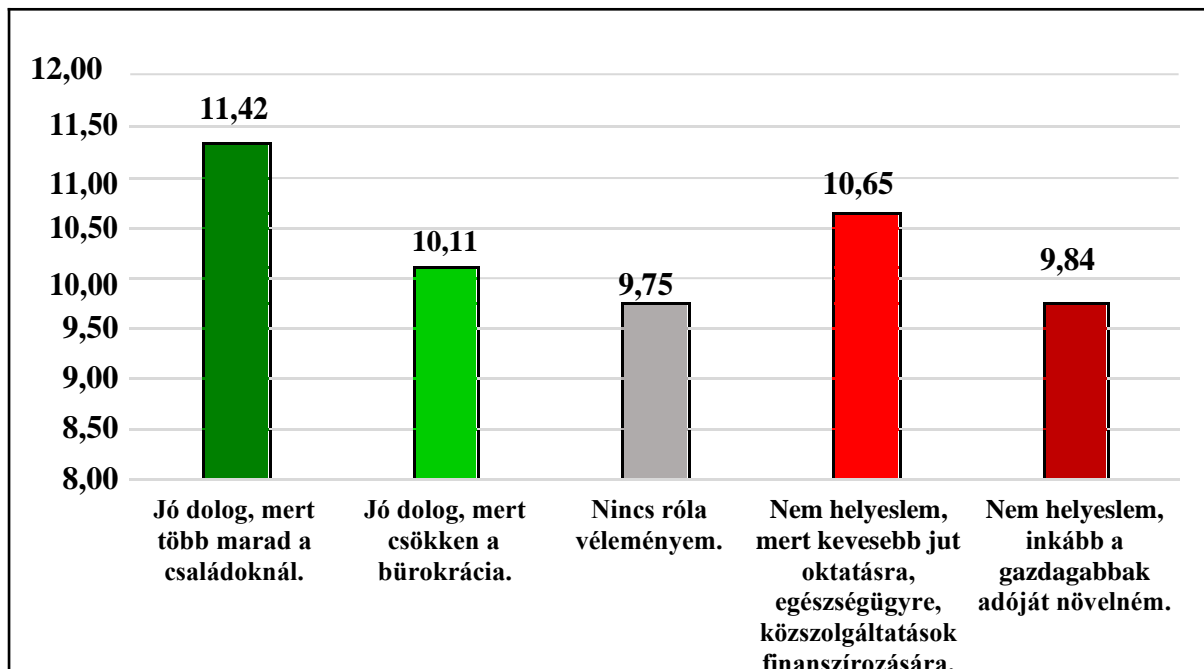
Forrás: Econventio középiskolás teszt

A negatív hozzáállás és a teszten elért pontszámok fordított irányú kapcsolata az egzisztencia és az adócsökkentésről alkotott vélemény során is kiütközött. Egyrészt azok teljesítettek gyengébben a teszten, akik pesszimistább választ adtak a kérdésekre. Másrészt azoknak maradtak el leginkább a pontszámai, akik mind a két kérdéshez pesszimistán álltak hozzá, tehát halmozottan negatív válaszokat adtak.

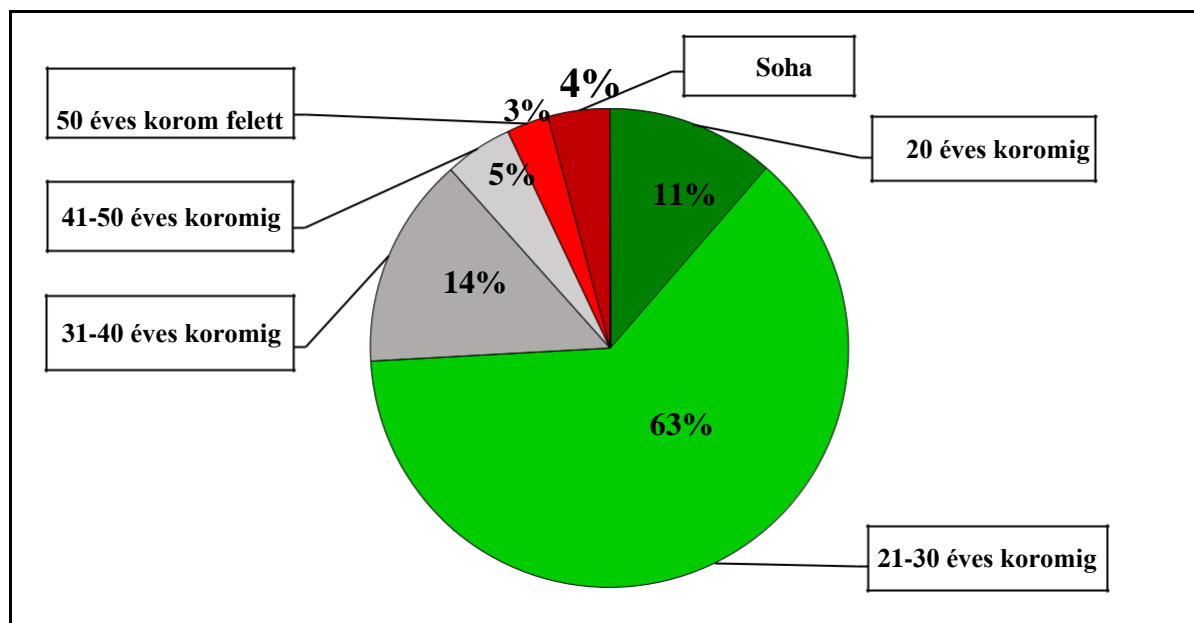
Forrás: Econventio középiskolás teszt

A válaszadók átlagpontszámai a „Mi a véleményed az adócsökkentésről?” kérdésre adott válaszok alapján.

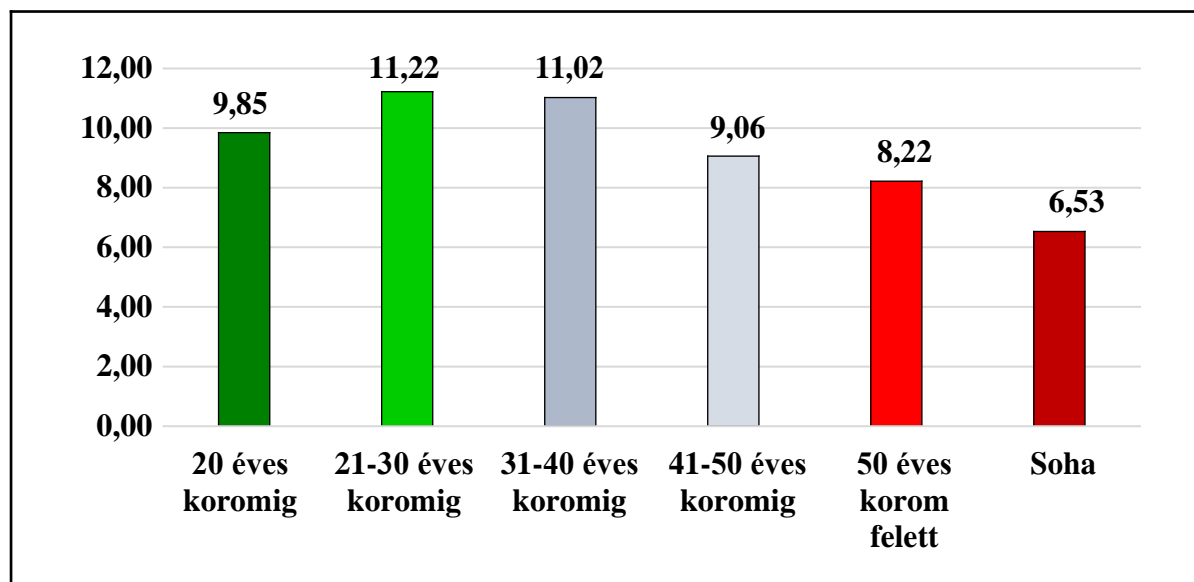
Forrás: Econventio középiskolás teszt

Hogyan ítéled meg, mennyi idő alatt leszel képes magadnak stabil egzisztenciát építeni?

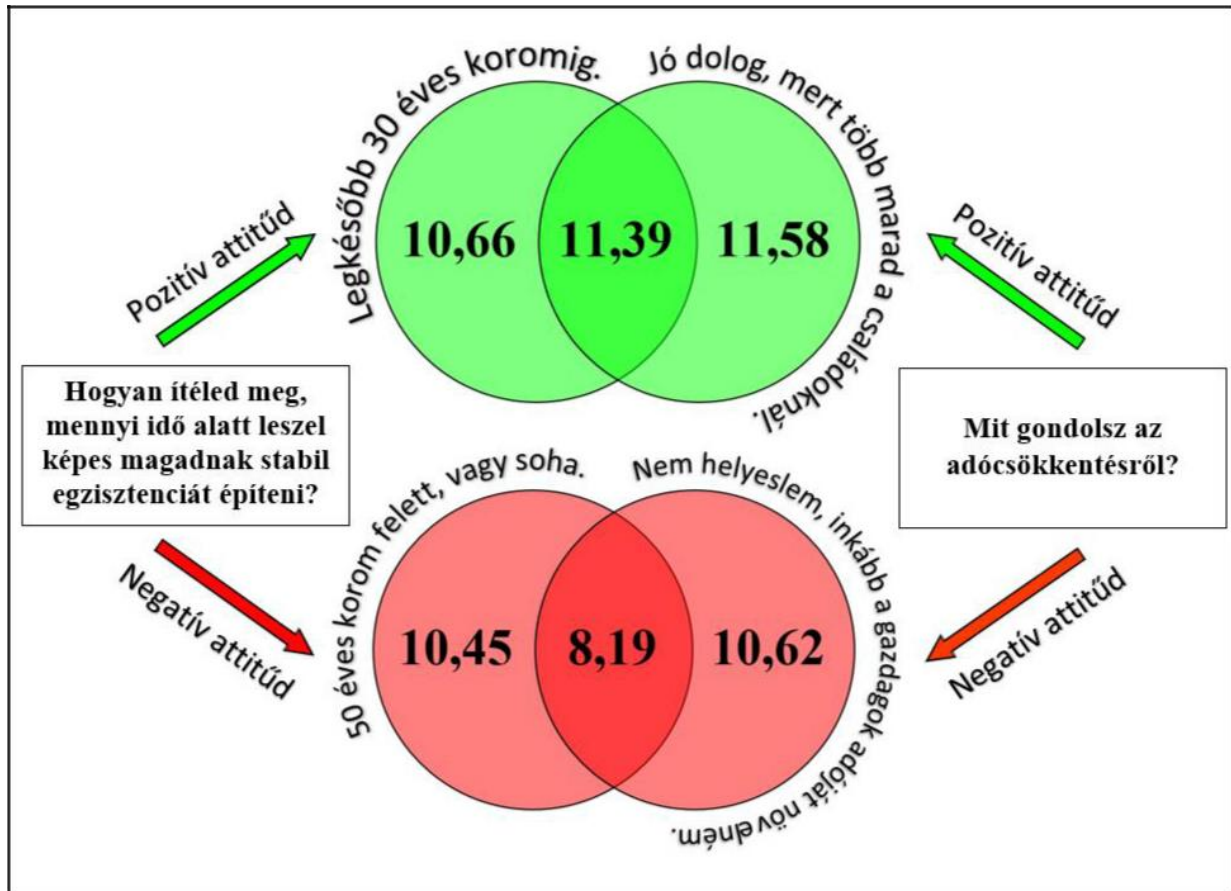
Forrás: Econventio középiskolás teszt

A válaszadók átlagpontszámai a „Hogyan ítéled meg, mennyi idő alatt leszel képes magadnak stabil egzisztenciát építeni?” kérdésre adott válaszok alapján.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

A válaszadók által elért átlagpontszámok az egzisztenciával és az adócsökkentéssel kapcsolatos kérdésekre adott válaszok alapján.

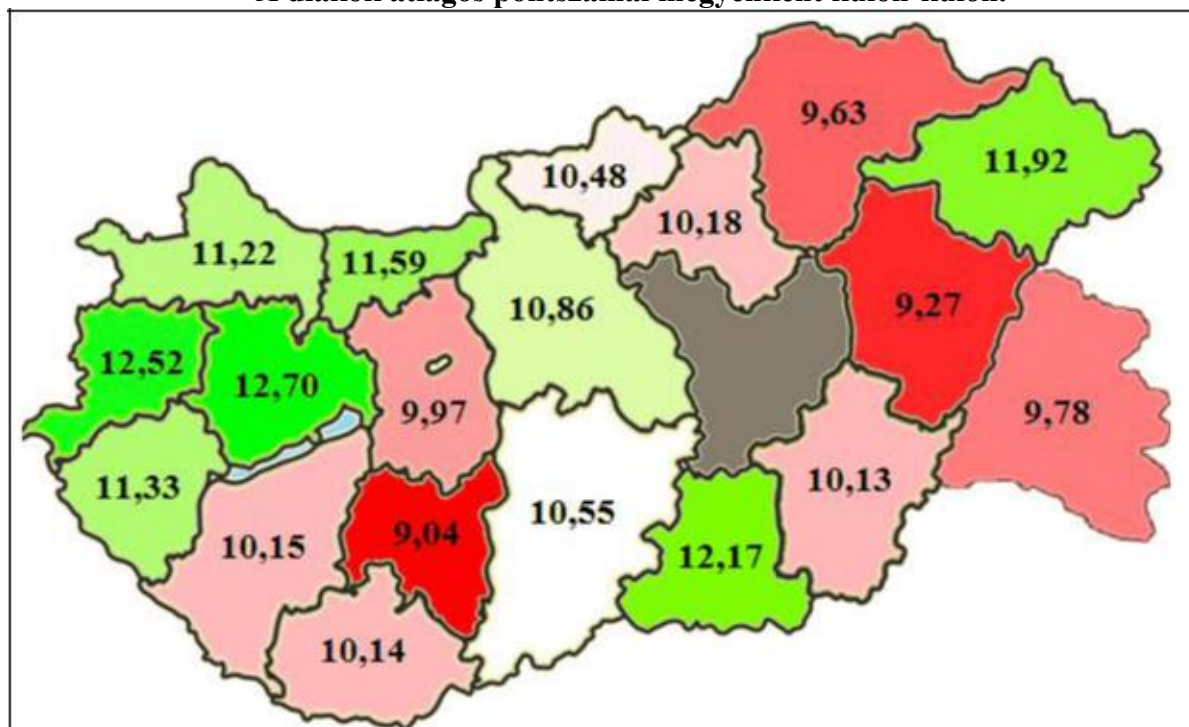

Forrás: Econventio középiskolás teszt

3. Az észak-nyugat- magyarországi területeken általában jobban teljesítettek a diákok.

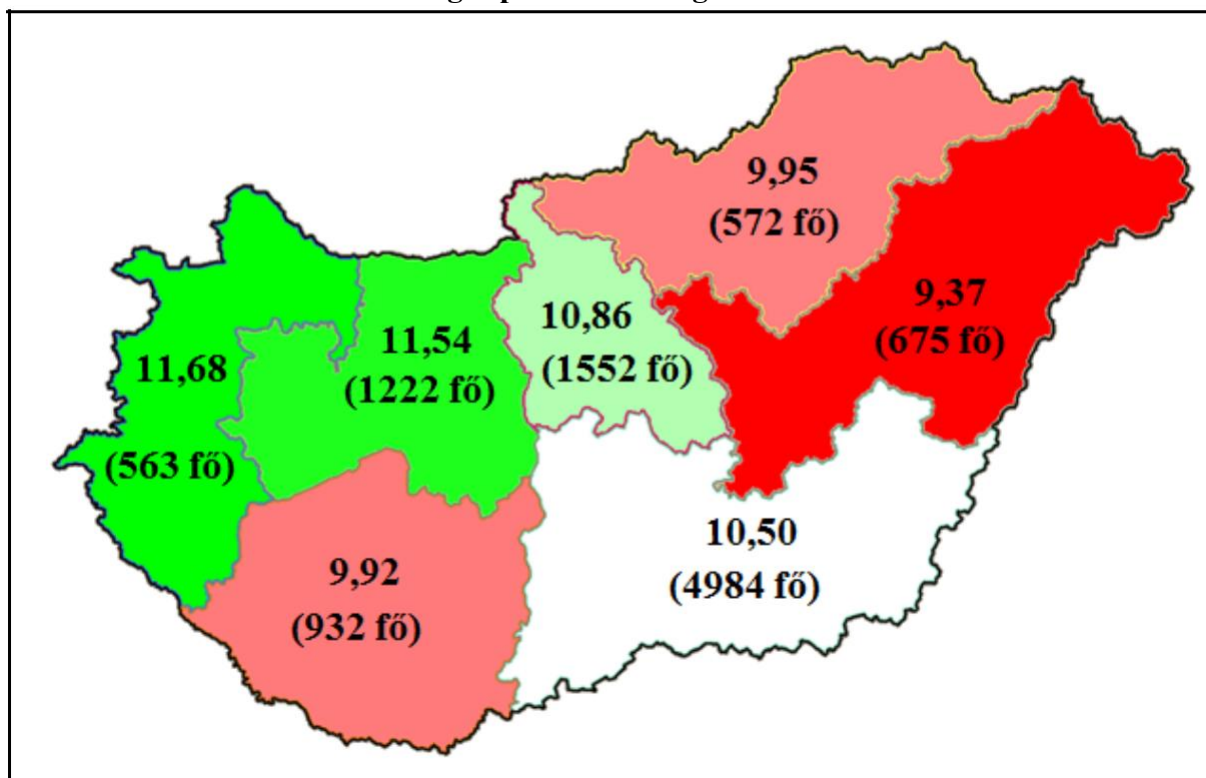
Ha az oktatási intézmények alapján megyénkénti bontásban vizsgáljuk a válaszadókat, jól látható, hogy a dunántúli területeken és azok közül is kifejezetten az északi megyékben értek el magasabb átlagpontszámokat a diákok.

A diákok átlagos pontszámai megyénként külön-külön.

Megye	Kitöltők száma (fő)	Átlagos pontszám	Megye	Kitöltők száma (fő)	Átlagos pontszám
Tolna	193	9,04	Bács-Kiskun	1815	10,55
Hajdú-Bihar	650	9,27	Pest	1552	10,86
Borsod-Abaúj-Zemplén	256	9,63	Győr-Moson-Sopron	312	11,22
Bihar	120	9,78	Zala	57	11,33
Fejér	258	9,97	Komárom-Esztergom	639	11,59
Békés	2631	10,13	Szabolcs-Szatmár-Bereg	25	11,92
Baranya	278	10,14	Csongrád	538	12,17
Somogy	461	10,15	Vas	194	12,52
Heves	291	10,18	Veszprém	325	12,70
Nógrád	25	10,48	Nem ismert	403	9,60

A diákok átlagos pontszámai régióként külön-külön.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

Regió	Kitöltők száma (fő)	Átlagos pontszám
Észak-Alföld	675	9,37
Dél-Dunántúl	932	9,92
Észak-Magyarország	572	9,95
Dél-Alföld	4984	10,50
Közép-Magyarország	1552	10,86
Közép-Dunántúl	1222	11,54
Nyugat-Dunántúl	563	11,68
Nem ismert	523	9,64
Összesen	10500	10,54

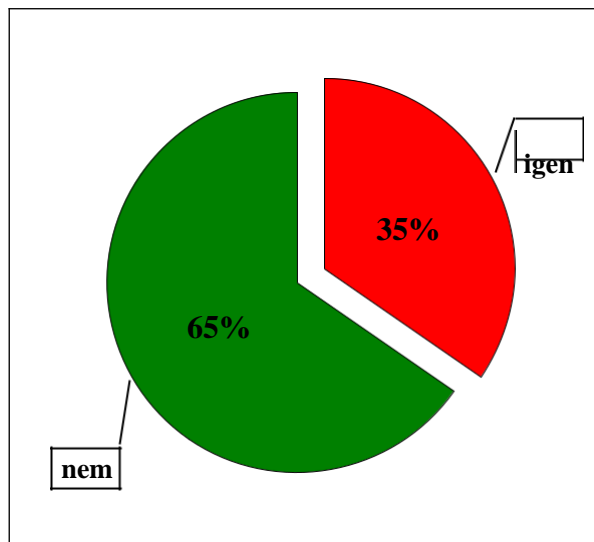
Forrás: Econventio középiskolás teszt

4. Akik korábban kitöltötték a tesztet, azok általában jobban teljesítettek

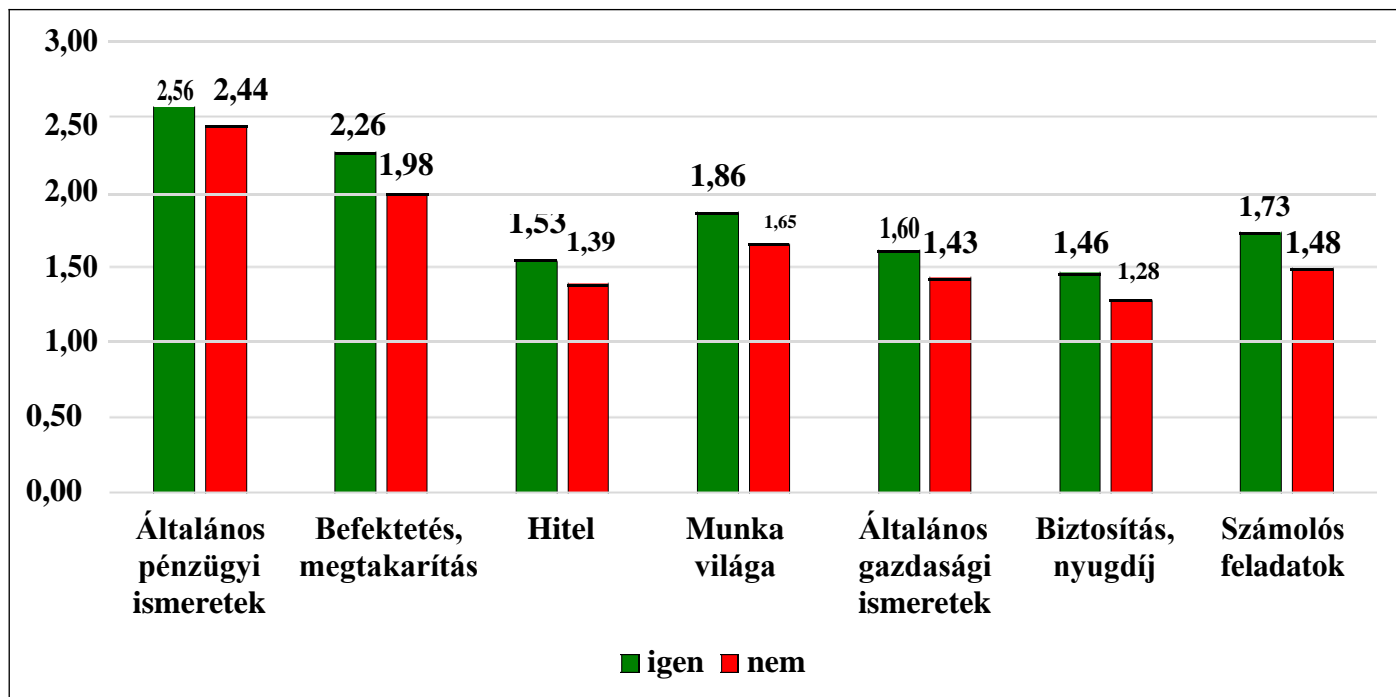
A válaszadók 35 százaléka mondta azt, hogy már töltött ki korábban Econventio tesztet. A válaszok alapján jól látszódik, hogy akik ebbe a csoportba tartoztak, azok minden egyes témakör esetén nagyobb átlagpontoszámot értek el, mint azok, akik még sosem találkoztak az Econventio kérdőívével. A két csoport között a legnagyobb átlagpontoszám-beli különbség a számolós feladatok esetén volt. Ha csak az egyes témaköröket vizsgáljuk, akkor pedig a Munka világával kapcsolatos kérdések esetén látható a legnagyobb eltérés a két csoportátlag között.

A diákok megoszlása aszerint, hogy korábban töltötték-e ki korábban tesztet.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

A diákok átlagpontoszámai kérdéscsoportonként, aszerint külön-külön, hogy töltötték-e már ki korábban

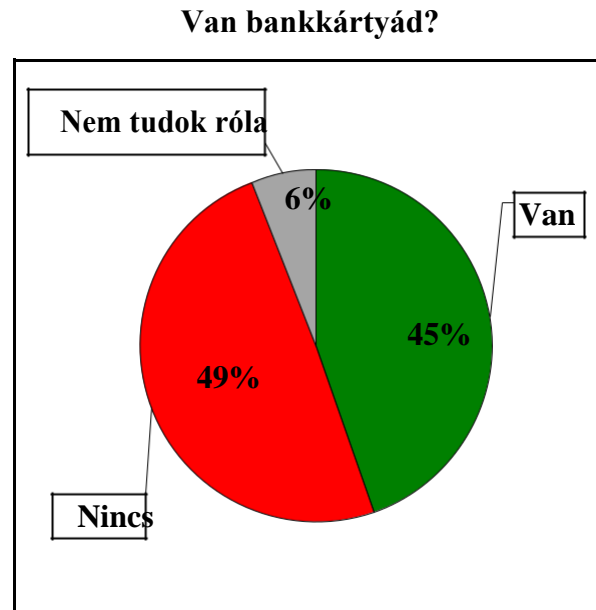
Econventio tesztet.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

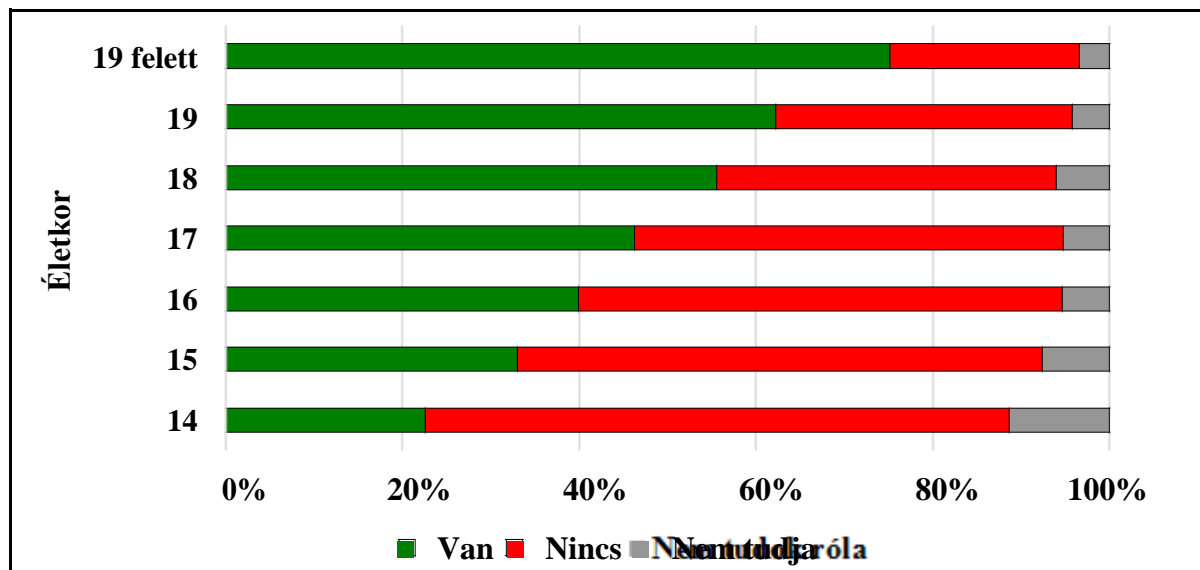
5. Akiknek rendelkeznek bankkártyával, azok általában magasabb pontokat értek el a teszten.

A válaszadók közül a legtöbben, 49 százalék nem rendelkezik bankkártyával, 45 százalékuk mondta, hogy van bankkártyája, és a maradék 6 százaléknak fogalma sincs arról, hogy van-e neki egyáltalán. Továbbá életkor szerinti bontásban jól látható, hogy a többség csak a 18 év feletti korosztályban rendelkezik bankkártyával. De még itt is, mindig több mint 5 százalékuk nincs tisztában azzal, hogy rendelkezik-e bankkártyával.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

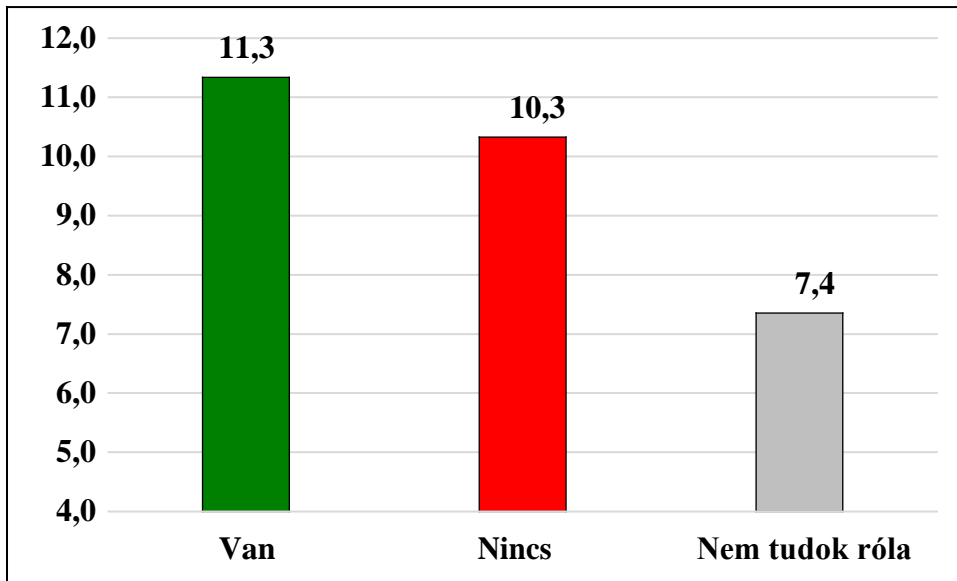
Bankkártyával való rendelkezés megoszlása életkoronként külön-külön.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

Minden témakör esetén általában azok érték el a legjobb pontszámokat, akiknek van bankkártyájuk. Náluk általában gyengébben teljesítettek azok, akik nem rendelkeznek bankkártyával, és a legalacsonyabb pontszámokat általában azok érték el, akik is nem tudják, hogy van-e bankkártyájuk.

A diákok átlagpontszámai bankkártya tulajdonlás szerint külön-külön.

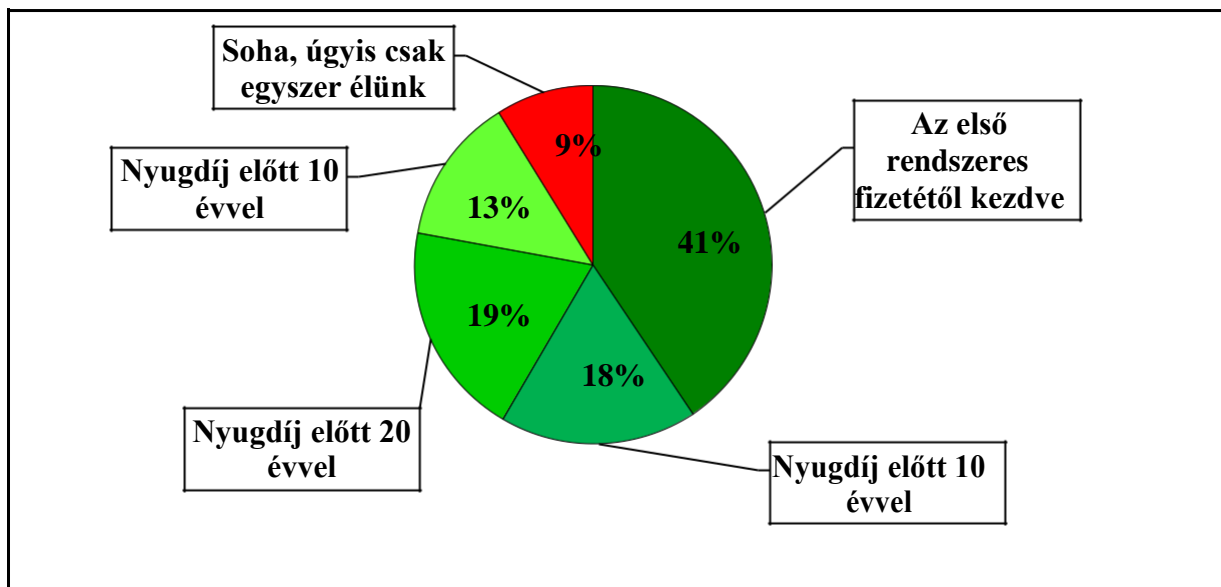

Forrás: Econventio középiskolás teszt

6. Akik fontobbnak tartják a takarékoskodást, azok jobban teljesítettek a teszten.

A válaszadók 41 százaléka válaszolta, hogy már az első rendszeres fizetéstől kezdve el kell kezdeni takarékoskodni a nyugdíjas évekre. Közel a felük ugyancsak gondol az előre takarékoskodásra, de úgy gondolja, hogy ez még várhat pár évet. Továbbá csupán a 9 százaléuk válaszolta, hogy felesleges ezzel foglalkozni, hiszen úgyis csak egyszer élünk.

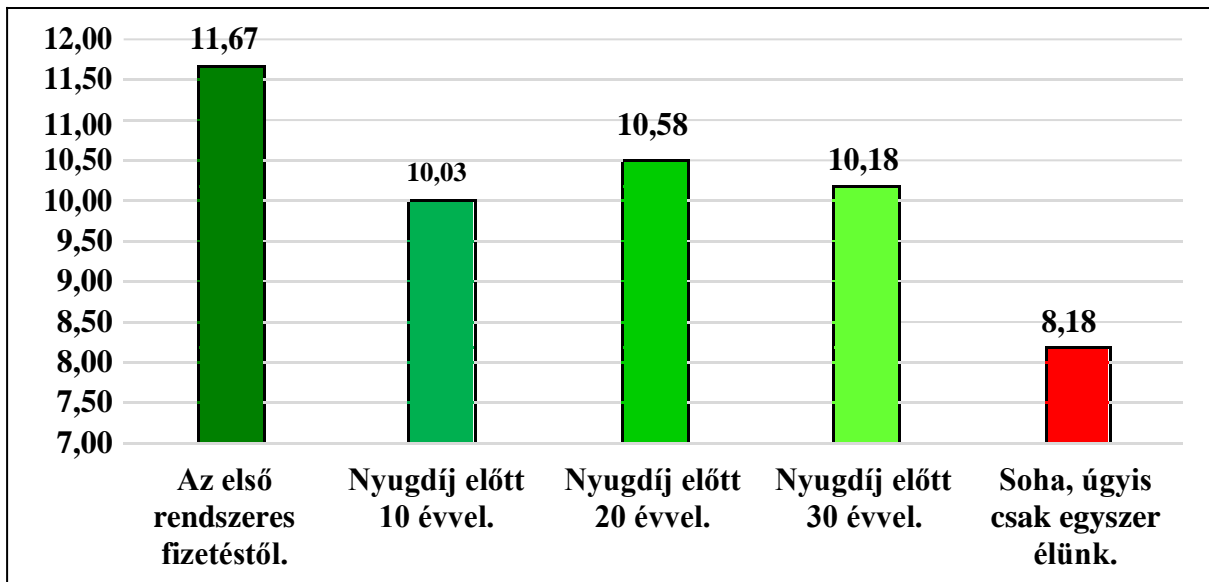
Szerinted mikor érdemes elkezdni takarékoskodni a nyugdíjas évekre?

Forrás: Econventio középiskolás teszt

Érdemes azonban szemügyre venni, hogy a költekező, úgylis csak egyszer élünk hozzáállással rendelkező válaszadók átlagpontszáma jelentős mértékben elmaradt azokhoz képest, akik szerint valamilyen szinten fontos az előtakarékoskodás.

A diákok átlagpontszámai, a „Szerinted mikor érdemes elkezdni takarékoskodni a nyugdíjas évekre?” kérdésre adott válasz alapján.

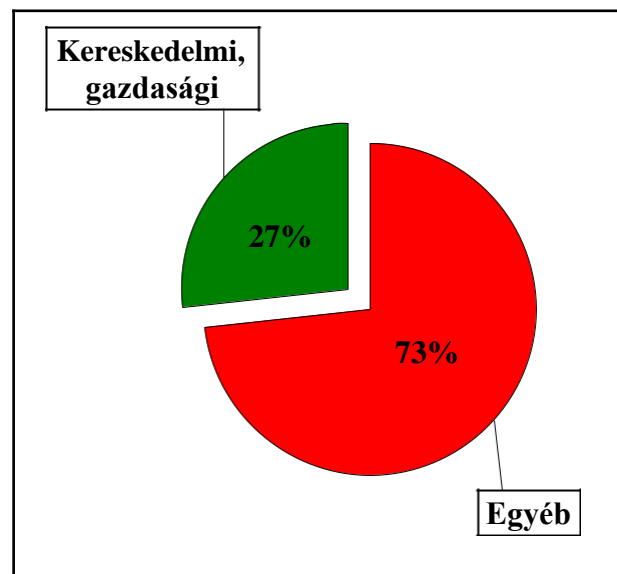

Forrás: Econventio középiskolás teszt

7. A kereskedelmi, gazdasági képzésen tanuló diákok eredményei nem különböznek jelentős mértékben egymástól.

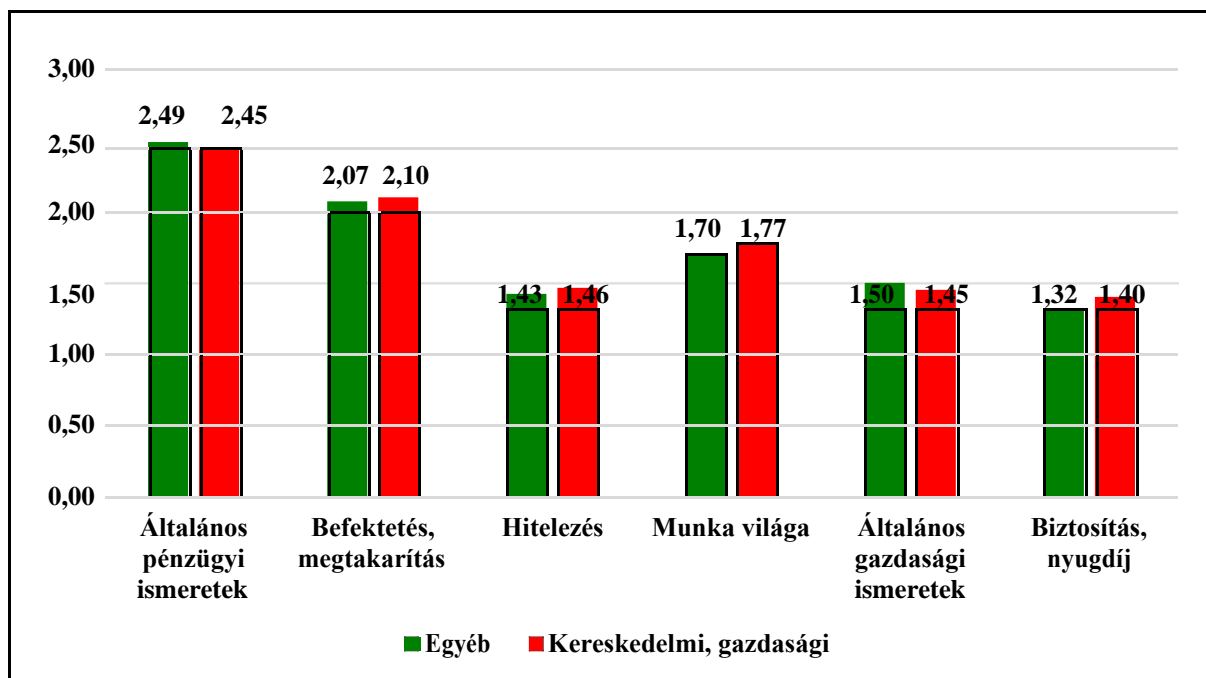
A válaszadó középiskolások 27 százaléka tanul valamilyen kereskedelmi, gazdasági képzésen. Érdekes, hogy ezeknek a diákoknak a pontszámai általában nem voltak jobbak az egyéb, tehát nem gazdasági képzésen résztvevő tanulóknál. Sőt, éppen az általános pénzügyi és gazdasági kérdések esetében maradtak alul. Egyedül a számolás kérdések esetében volt megfigyelhető jelentős, közel 10 százalékos eltérés a gazdasági képzésen résztvevő hallgatók javára.

Milyen képzéseken veszel részt?

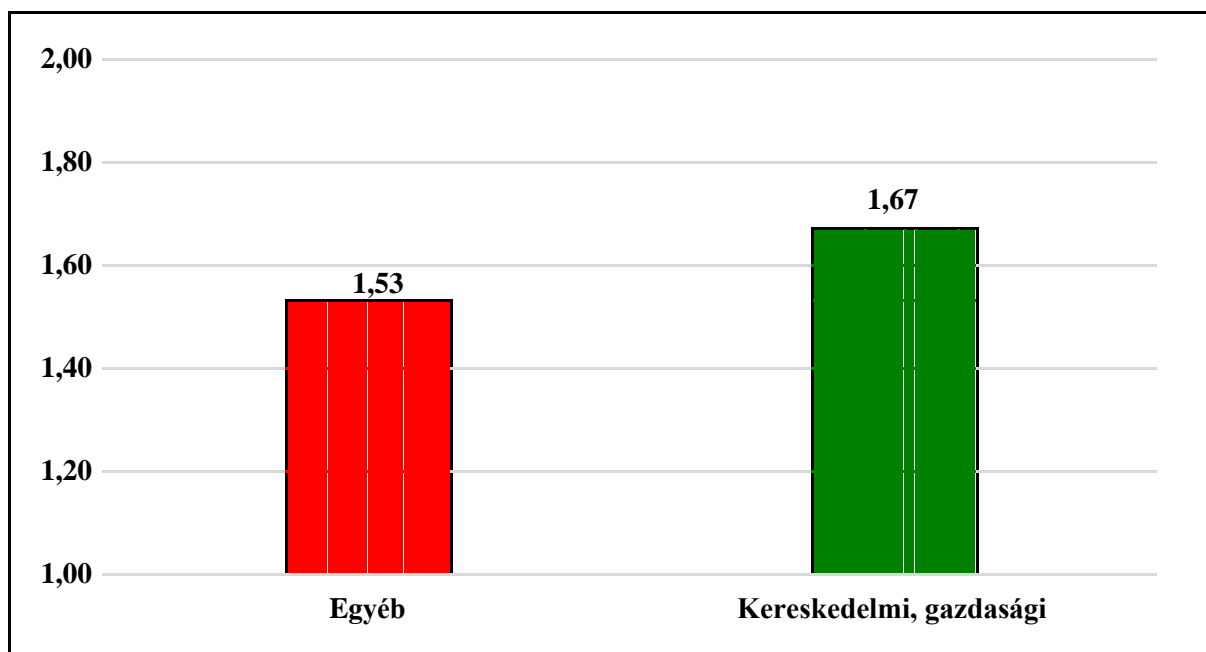
Forrás: Econventio középiskolás teszt

A diákok átlagpontszámai kérdéscsoportonként, képzési típus szerint külön-külön.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

A diákok számolás feladatokon elért átlagpontszámai, képzési típus szerint külön-külön.

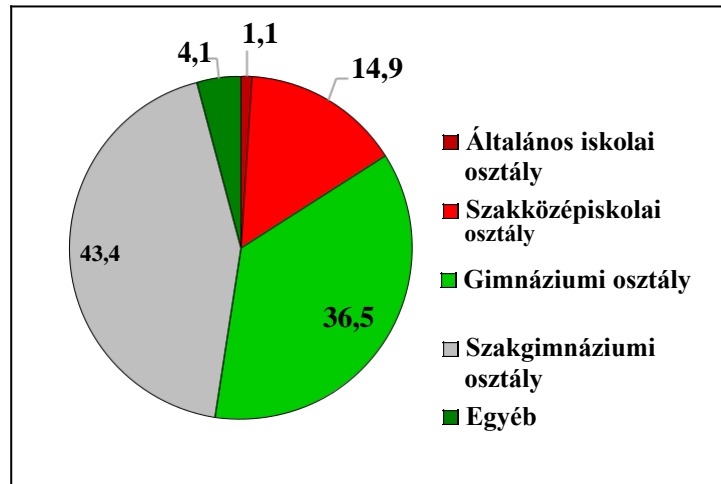

Forrás: Econventio középiskolás teszt

8. Az iskolatípus alapján nincsenek kiugró különbségek, viszont a szakmunkás hallgatók átlagpontszámai alacsonyabbak voltak, mint a többi csoporté

A megkérdezett diákok többsége, majdnem 80 százaléka gimnáziumban vagy szakgimnáziumban tanul. 14,9 százalékuk szakközépiskolába, 1,1 százalékuk pedig általános iskolába jár, míg a maradék 4,1 százalék valamilyen más típusú rendszerben tanul. A témakörönkénti átlagpontszámokat vizsgálva elmondható, hogy a legmagasabb átlagpontszámokat minden esetben

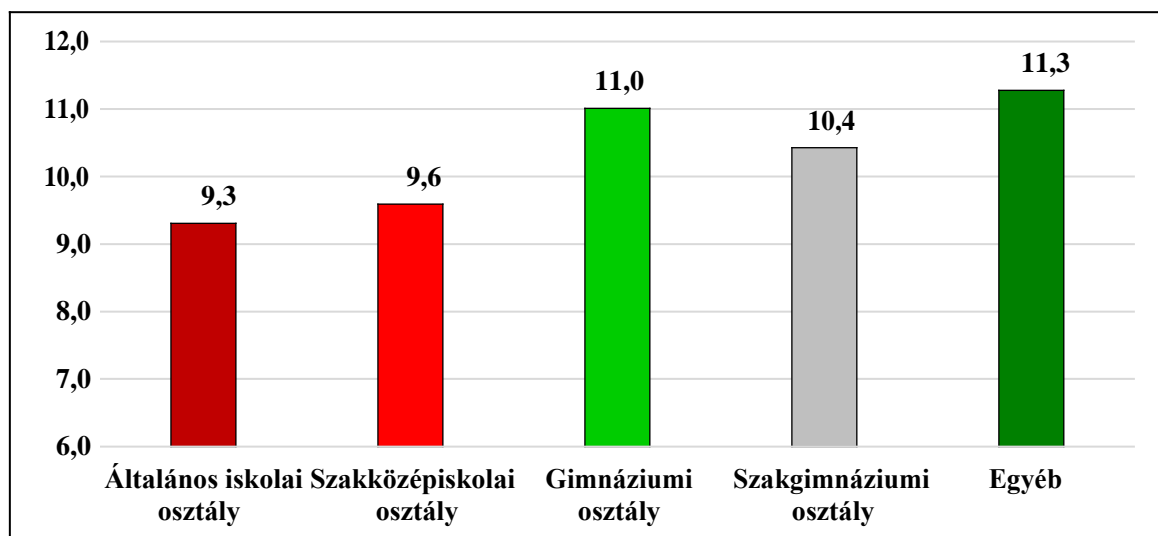
A diákok megoszlása osztály típus szerint.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

azok érték el, akik valamilyen egyéb osztálytípusban tanulnak, míg a leggyengébb átlageredményeket minden esetben a szakközépiskolai osztályba járók szerezték, ha nem vesszük figyelembe az általános iskolások értékeit. Ráadásul az általános iskolások a számolás feladatoknál, az általános pénzügyi ismeretek és a befektetés, megtakarítás témaköröknél még jobban is teljesítettek, mint a szakközépiskolások.

A diákok átlagpontszámai osztálytípus szerint külön-külön.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

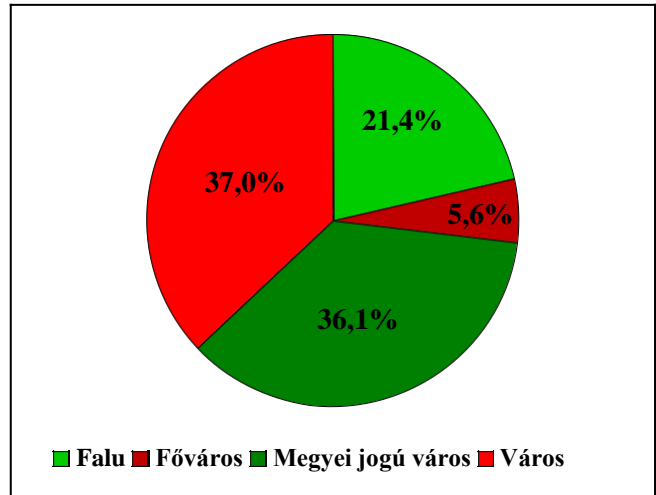
9. A megyeszékhelyen élők teljesítettek a legjobban, míg a városi és fővárosi lakosság gyengébben teljesített.

A válaszadók 37 százaléka városban, 36,1 százaléka megyeszékhelyen, 21,4 százaléka faluban él, és mindössze 5,6 százaléka származik a fővárosból.

A lakóhelyszerinti átlagpontoszámokat vizsgálva az látható, hogy a megyeszékhelyen élők átlagosan jobban teljesítettek az összes többi településtípuson élő diákhöz képest. Érdekes, hogy a városban és a fővárosban élők általában rosszabbul teljesítettek a teszten, mint a falusiak és a megyeszékhelyen élők.

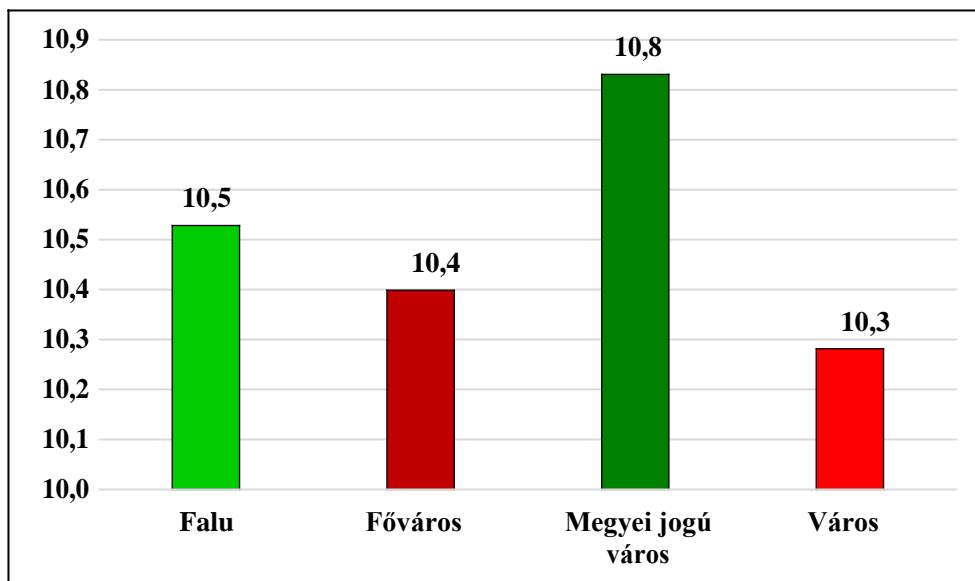
Továbbá elmondható, hogy a megyeszékhelyiek kiemelkedően jobb eredményt értek el a számolás feladatok esetén a más lakhelytípussal rendelkezőkhöz képest

A diákok megoszlása lakóhely szerint.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

A diákok átlagpontoszámai lakóhely szerint külön-külön.

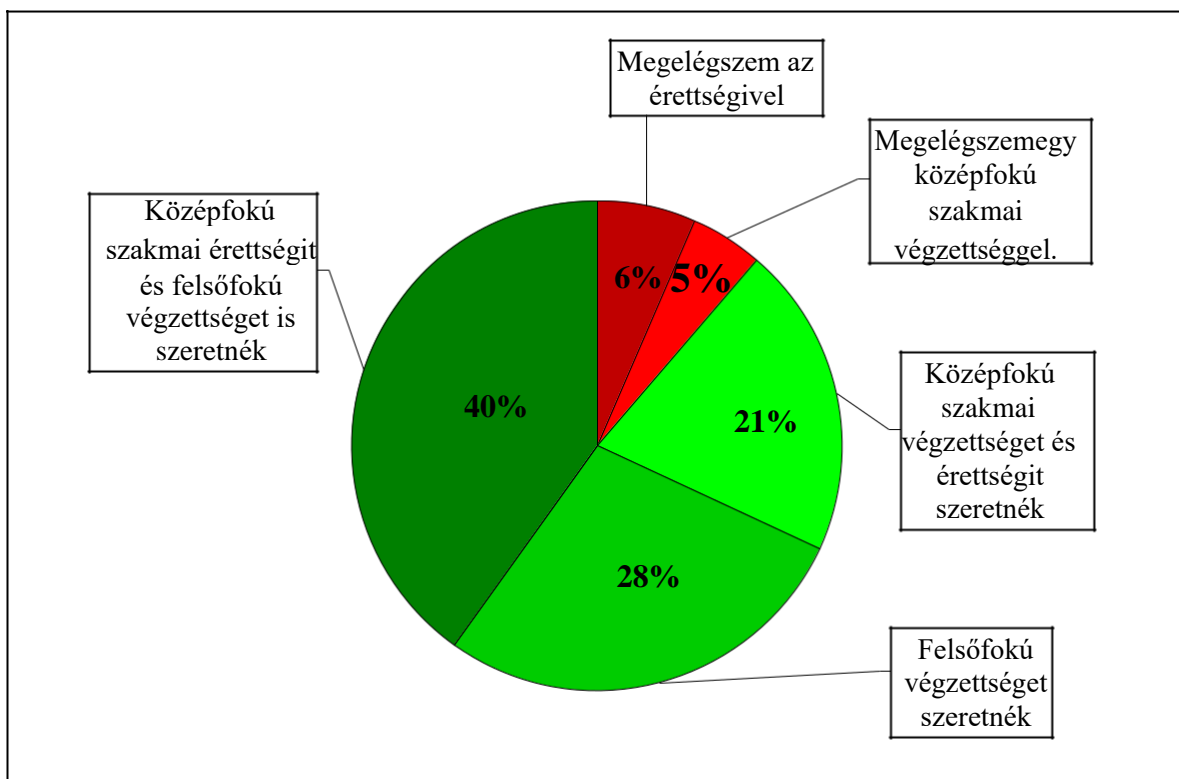

Forrás: Econventio középiskolás teszt

10. A motiváltság és a tudás közötti pozitív kapcsolat áll fent.

Ha megvizsgáljuk az iskolázottságról alkotott véleményt, akkor jól látható, hogy a középiskolások többsége tovább szeretne tanulni. 40 százalékuk szeretne középfokú szakmai érettségit és felsőfokú végzettséget, 28 százalékuk felsőfokú végzettséget, tehát összességében több, mint a kétharmaduk szeretne felsőoktatásban részesülni. 21 százalékuk szakmai végzettséget és érettségit is szeretne, 5 százalékuk szakmai végzettséget szeretne, és csupán 6 százalékuk érne be az érettségivel.

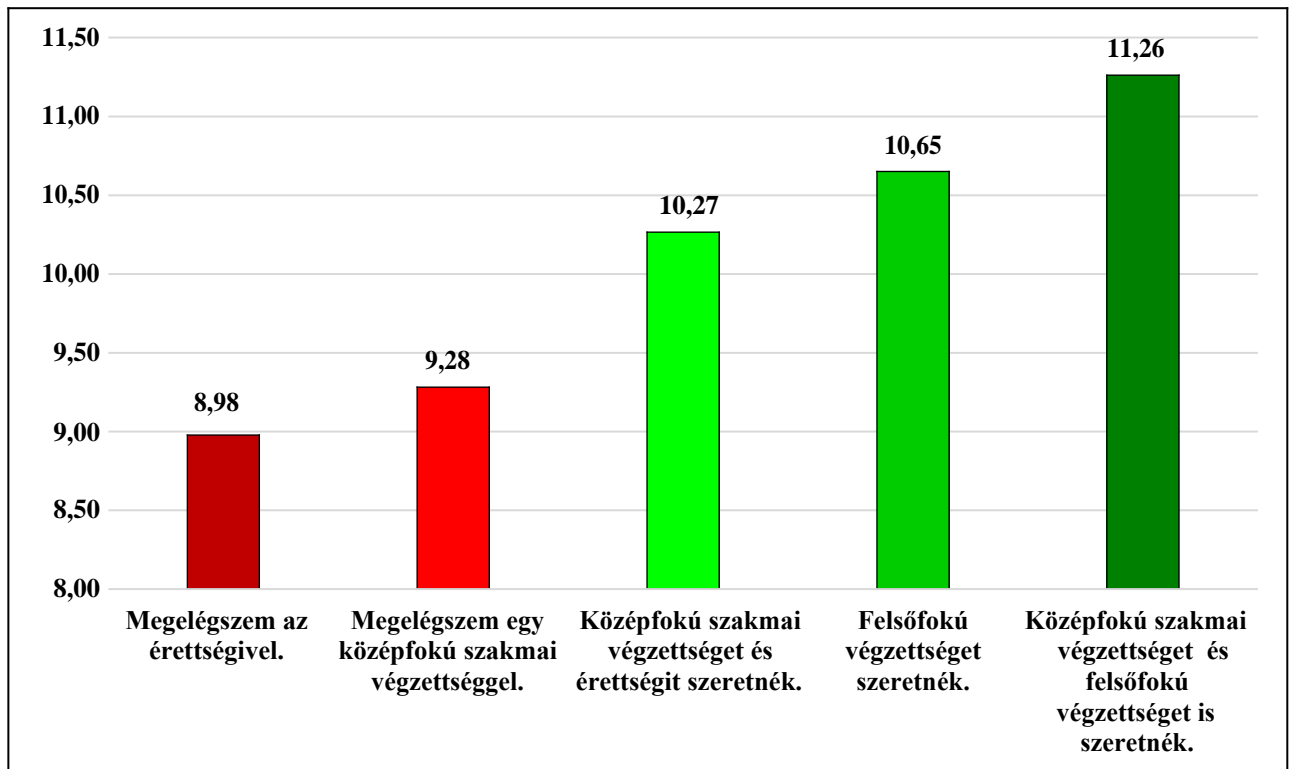
A kitöltők megoszlása aszerint, hogy mi a véleményük a továbbtanulásról.

Forrás: Econventio középiskolás teszt

Emellett megfigyelhető, hogy minél magasabb elvárásokat állítanak magukkal szemben, annál nagyobb is a teszten elért átlagos pontszámuk. Ez vagy arra enged következtetni, hogy a motiváltabb hozzáállás és a pénzügyi tudás között egyfajta pozitív kapcsolat áll fent, vagy pedig azt bizonyítja, hogy egyfajta fordított irányú kapcsolat áll fent a két tényező között. Tehát, hogy ez a korosztály tisztában van jelenlegi tudásával és annak alapján határozza meg saját továbbtanulási preferenciáit.

A kitöltők átlagpontszámai a továbbtanulásról alkotott véleményük alapján

Forrás: Econventio középiskolás teszt

A kérdőívben szereplő tesztkérdések

Az alábbiakban található a kérdőívben feltett összes teszt kérdés és az azokra adott válaszok megoszlásai. Zöld színnel jelölve a helyes válaszok arányát.

Általános pénzügyi ismeretek, banki szolgáltatások

1. kérdés

Az elektronikus banki szolgáltatások nagyobb biztonsága érdekében sok bank ún. kétlépcsős azonosítást alkalmaz. A kétlépcsős azonosítás lényege, hogy...	Válaszok megoszlása (%)
nem elég a jelszó ismerete, annak megadása után a bank még egy egyszeri belépési kódot is küld az ügyfél által előre megadott, biztonságosként azonosított eszközre	64%
az azonosító megadása után kétszer kell begépelni a jelszót	12%
a megadott jelszót két banki alkalmazott egymástól függetlenül ellenőrzi	4%
legalább két független személyes adatot kell megadnia az ügyfélnek az azonosítás során	11%
Nem tudom.	9%
Soha	4%

2. kérdés

Melyik számla után nem kapunk kamatot?	Válaszok megoszlása (%)
Folyószámla	33%
Hitelszámla	21%
Takarékszámla	17%
Devizaszámla	16%
Nem tudom.	13%

3. kérdés

Nem találd a bankkártyádat, talán ellopták tőled. Melyik tanács a helyes, mit tegyél?	Válaszok megoszlása (%)
Semmit nem kell tenned, hiszen a PIN kódot úgyis csak te ismered.	2%
először a rendőrségen kell bejelentést tenned	3%
3 napon belül kell bejelenteni a banknak	4%
Azonnal be kell jelenteni a banknak, és le kell tiltani a bankkártyát	89%
Nem tudom.	2%

4. kérdés

A pénztárcában egy sérült, hiányos 1000Ft-os bankjegy lapul. Egy kereskedelmi bankban szeretnéd beváltani. Mire számíthatsz?	Válaszok megoszlása (%)
a kereskedelmi bank nem foglalkozik ilyesmivel, ezért elküldenek	8%
a hiányos bankjegy már értéktelen	16%
a hiányos bankjegyekért a hiányzó rész arányában csökkentett térítés jár	12%
amennyiben a bankjegy több mint fele még megvan, akkor azt a névértékén nagy valószínűséggel átváltják	59%
Nem tudom	6%

5.

5. kérdés

Egy pénzváltónál az alábbi euró árfolyamokkal találkozol: vételi árfolyam 309 Ft, eladási árfolyam 313 Ft. A pénzváltó által felszámított díj 0,2%, de legalább 100Ft. Mennyit kell fizetned 50 euróért?	Válaszok megoszlása (%)
$50 \cdot 309 + 0,002 \cdot 50 \cdot 309 = 15\,480\text{Ft}$	21%
$50 \cdot 309 + 100 = 15\,550\text{Ft}$	21%
$50 \cdot 313 + 0,002 \cdot 50 \cdot 313 = 15\,680\text{Ft}$	28%
$50 \cdot 313 + 100 = 15\,750\text{Ft}$	17%
Nem tudom.	13%

Befektetés, megtakarítás

1. kérdés

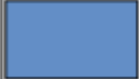

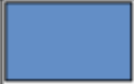

A bitcoin egy digitális fizetőeszköz. Mit jelent a bitcoin bányászás?	Válaszok megoszlása (%)
A bányászat az a folyamat, melynek során a géped számítókapacitását a bitcoin tranzakciók feldolgozása szolgálatába állítod.	25%
A bányászat az a folyamat, amikor a weboldalakat böngészve keresed a bitcoin valutákat.	24%
A bányászat az a folyamat, melynek során a géped számítókapacitását felajánlod a bitcoin előállításához.	18%
A bányászat az a folyamat, melynek során a géped segítségével bitcoin valutákat készítesz.	14%
Nem tudom.	18%

2.

2. kérdés

Milyen részvényekkel lehet kereskedni a Budapesti Értéktőzsdén?	Válaszok megoszlása (%)
Bármilyen származású részvényekkel.	13%
Csak külföldi részvényekkel.	3%
Csak magyar részvényekkel.	17%
Magyar részvények mellett több külföldi részvénnyel is.	58%
Nem tudom.	10%

3. kérdés

Mit jelent a banki megtakarítási lehetőségeket kínáló óriásplakátokon szereplő EBKM mutató?	Válaszok megoszlása (%)
egységesített banki költség mutató	23%
egységesített betéti kamatláb mutató	41%
egységesített banki kedvezmény mutató	22%
a kutyasétáltatás hosszát mérő mutató	3%
Nem tudom.	11%

4. kérdés

Mi nem igaz a a befektetésekre nézve?	Válaszok megoszlása (%)
Nagyobb hozamért cserébe nagyobb kockázatot kell vállalni.	13%
Külső tényezők hatása jelentősen befolyásolhatja a hozamot.	14%
Garantált hozamot lehet elérni.	50%
Kiemelkedő nyereség, illetve jelentős veszteség kísérheti.	15%
Nem tudom.	8%

5. kérdés

Egy alapítvány úgy dönt, hogy a végzős diákok közül évente 5 tanulót 40 000 Ft-tal jutalmaz a kiemelkedő teljesítményükért. A bankok által ígért hosszú távú kamatlábok közül melyiket válasszák, hogy az elhelyezett 2 500 000 Ft kamata fedezze a tanulók jutalmát?	Válaszok megoszlása (%)
1,6% (2 500 000*0,016=40 000)	13%
8,0% (2 500 000*0,08=200 000)	14%
12,5% (2 500 000/200 000=12,5)	50%
62,5% (2 500 000/50 000=62,5)	15%
Nem tudom.	8%

Hitelezés

1. kérdés

Egy kereskedelmi banktól Mekk Elek szeretne felvenni 4 millió forint hitelt, hogy vállalkozását bővítse! Ki bírálja el a hitelkérelmét?	Válaszok megoszlása (%)
A bankoktól független szakértői testület.	16%
Az aktuális pénzintézet.	49%
Azzal, hogy a bank befogadta a kérelmet azzal már nem kell elbírálni, megkapja a hitelt.	17%
Mekk Elek és a pénzintézet együttesen.	10%
Nem tudom.	7%

2. kérdés

Kiss Róbert lízingel egy haszongépjárművet. Ki tulajdonában van a gépjármű?	Válaszok megoszlása (%)
Kiss Róbert tulajdona.	7%
Annak a banknak a tulajdona akitől lízingeli.	43%
Közös tulajdonban van. Kiss Róbert és a bank tulajdona.	13%
A lízing lejáratáig az eladó tulajdonában marad.	29%
Nem tudom.	7%

3. kérdés

Addig nyújtózkodjunk ameddig a takarónk ér: Forint alapú személyi kölcsön felvételénél a vállalható havi törlesztőrészlet maximalizálva van az ügyfelek rendszeres nettó (legális) jövedelmének meghatározott arányában. Mekkora ez a korlát, ha az ügyfél rendszeres havi nettó jövedelme 120 ezer Ft?	Válaszok megoszlása (%)
25%	40%
50%	25%
75%	16%
100%	4%
Nem tudom	15%

4. kérdés

Vállalkozások finanszírozáskor a hitelfelvételt egyre inkább kiváltja a közösségi finanszírozás. De mit jelent ez?	Válaszok megoszlása (%)
A szükséges pénzeszeget egy internetes portál közössége adja össze.	9%
A szükséges pénzeszeget az Európai Közösség biztosítja.	24%
A szükséges pénzeszeget a dolgozók közössége adja össze.	25%
A szükséges pénzeszeget több bank közösen folyósítja.	25%
Nem tudom.	17%

5. kérdés

Egy 100 000 Ft összegű egyéves hitelt veszel fel, amelynek a teljes kamata 20%. Ha a bank folyósításkor levon 4 000 Ft folyósítási jutalékot, mekkora lesz a hitel teljes költsége százalékban kifejezve?	Válaszok megoszlása (%)
20% $(120\ 000/100\ 000 - 1)*100$	15%
16% $(116\ 000/100\ 000 - 1)*100$	24%
24% $(124\ 000/100\ 000 - 1)*100$	27%
25% $(120\ 000/96\ 000 - 1)*100$	20%
Nem tudom.	14%

Munka világa

1. kérdés

A távmunkavégzés a munkáltató telephelyétől elkülönült helyen rendszeresen folytatott olyan tevékenység, amelyet számítástechnikai eszközzel végeznek és eredményét elektronikusan továbbítják. Mi jellemző erre a távmunkára?	Válaszok megoszlása (%)
A távmunkavállalókra ugyanazok a jogok vonatkoznak, mint a munkaadó telephelyén foglalkoztatott munkavállalókra.	27%
A munkavállaló felelős a rendszeres távmunka végzéséhez szükséges eszközök biztosításáért, üzembe helyezéséért és karbantartásáért.	32%
A munkaadónak nem szükséges tájékoztatnia a munkavállalót az adatvédelemmel kapcsolatos vállalati/intézményi szabályzatról.	12%
A munkaadó a távmunkás jelenlétet mindenkor online vizuális eszközökkel is ellenőrizheti.	13%
Nem tudom.	16%

2. kérdés

Ki módosíthatja a munkaszerződést?	Válaszok megoszlása (%)
Kizárólag a munkaadó.	24%
Kizárólag a munkavállaló.	4%
Közös megegyezéssel a munkaadó és a munkavállaló.	59%
Nem módosítható.	8%
Nem tudom.	5%

3. kérdés

Mely munkát vállalhatod el úgy, hogy ne kelljen utána adózni?	Válaszok megoszlása (%)
Minden munka után kell adózni	35%
Szórólapozást	9%
Gyermekfelügyeletet	13%
Diákként bármilyen munkát elvállalhatok adózás nélkül.	38%
Nem tudom.	5%

4. kérdés

Munkaviszonyral rendelkező munkavállalók bruttó bérének hány %-át teszik ki kedvezmények nélkül a munkavállalót terhelő adók és járulékok?	Válaszok megoszlása (%)
52	6%
40	15%
33,5	34%
21	32%
Nem tudom.	14%

5. kérdés

A KSH adatai szerint 2017. decemberben a bruttó átlagkereset 327 700 forint volt, egy évvel korábban pedig 288 720 forint. Hány százalékkal volt magasabb 2017. decemberében a bruttó átlagkereset az előző évhez képest?	Válaszok megoszlása (%)	
12,0 százalékkal növekedett (288 720/327 700=0,88)		23%
13,5 százalékal növekedett (327 700/288 720=1,135)		42%
88,0 százalékkal növekedett (288 720/327 700=0,88)		13%
113,5 százalékal növekedett (327 700/288 720=1,135)		7%
Nem tudom.		14%

Általános gazdasági ismeretek

1. kérdés

Mire utal az ipar 4.0?	Válaszok megoszlása (%)	
A negyedik ipari forradalomra, amely során az információs technológia és az automatizálás egyre szorosabban fonódik össze.		22%
A Kormány Digitális Jólét Programjának ipari kiterjesztésére (Digitális Jólét Program 4.0)		26%
Az ipart népszerűsítő negyedik generációs weboldal.		10%
Az iparfejlesztés 4. fázisa, amelyben növekszik a kormányzati ráfordítások nagysága.		24%
Nem tudom.		18%

2. kérdés

Kinek a feladata a családi pótlék utalása?	Válaszok megoszlása (%)
Magyar Államkincstár	58%
Állami Számvevőszék	7%
Nemzeti Adó és Vámhivatal	16%
Magyar Nemzeti Bank	13%
Nem tudom	6%

3. kérdés

Melyik meghatározás igaz az árrésre?	Válaszok megoszlása (%)
Az árrés a bruttó eladási ár és a nettó beszerzési ár különbsége.	22%
Az árrés a nettó eladási ár és a nettó beszerzési ár különbsége.	25%
Az árrés a nettó eladási ár és a bruttó beszerzési ár különbsége.	21%
Az árrés a bruttó eladási ár és a bruttó beszerzési ár különbsége.	14%
Nem tudom.	17%

4. kérdés

Magyarországon melyik szektor állítja elő a GDP legnagyobb részét?	Válaszok megoszlása (%)
Mezőgazdaság	32%
Ipar	23%
Szolgáltató	18%
Pénzügyi szektor	20%
Nem tudom	7%

5. kérdés

Havi internet számlád decemberben 4 000 forint volt. Az internet áfája 2018 január elsejétől 18 százalékról 5 százalékra csökkent. Elvileg hogyan változott a fizetendő havi díjad?	Válaszok megoszlása (%)
520 forinttal csökkent (4 000*0,13)	30%
446 forinttal csökkent (4 000/1,13)	18%
440 forinttal csökkent (4 000-4 000/1,18*1,05)	28%
310 forinttal csökkent (4 000/13)	12%
Nem tudom.	13%

Biztosítás, nyugdíj

1. kérdés

Mi nem jellemzi az önkéntes egészségpénztárakat?	Válaszok megoszlása (%)
Az egészségpénztárba való belépés önkéntes.	14%
Havonta, rendszeresen kell a tagdíjat fizetni.	24%
Névre szólóan, azaz egy egyéni számlán tartják nyilván a befizetéseket.	23%
A befizetések nem örökölhetőek.	24%
Nem tudom.	16%

2. kérdés

A Kovács család tudajdonában van egy családi ház, egy nyaraló és egy gépkocsi. Melyik biztosítást kötelező jogszabály szerint megkötniük?	Válaszok megoszlása (%)
Lakásbiztosítást	32%
Gépjármű felelősség biztosítást	40%
Életbiztosítás	19%
Utásbiztosítás.	5%
Nem tudom.	5%

3. kérdés

Sípos Anna egyedül neveli 7 éves gyermekét. Mely esetben kötelezhetik Annát kockázati életbiztosítás kötésére?	Válaszok megoszlása (%)
Ha életveszélyes extrém sportot szeretne egyedül kipróbálni.	18%
Ha a házat hitelre veszi meg.	34%
Ha másik kontinensre megy nyaralni egy utazási iroda szervezésében.	28%
Ha kockáztatja a tőzsdén a megtakarítását.	10%
Nem tudom.	10%

4. kérdés

Van-e lehetőség elektronikusan öregségi nyugdíj igénybejelentésére?	Válaszok megoszlása (%)
Nincs, csak személyesen lehetséges a nyugdíjügyintézés.	13%
Igen, a Magyar Államkincstár elektronikus ügyintézési portálján.	21%
Igen, az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság elektronikus ügyintézési portálján.	42%
Igen, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elektronikus ügyintézési portálján.	9%
Nem tudom.	15%

5. kérdés

Kovács János bruttó havi bére 370.000 Ft, nettó havi bére 246.050 Ft. Ha a nyugdíjjárulék mértéke 10%, és Kovács János nem részesül semmilyen adókedvezményben, mekkora a levont nyugdíjjárulék nagysága?	Válaszok megoszlása (%)	
$(370.000-246.050)*0,1=12.395$ Ft		19%
$(370.000+246.050)*0,1=61.605$ Ft		20%
$246.050*0,1=24.605$ Ft		27%
$370.000*0,1=37.000$ Ft		18%
Nem tudom.		16%

A kérdőívben szereplő attitűd kérdések

Az alábbiakban található a kérdőívben feltett összes teszt kérdés és az azokra adott válaszok megoszlásai.

1. kérdés

Véleményed szerint egy átlagos család havi költségeit tekintve melyik fontossági sorrendet tekinted követendőnek ?

Válaszok megoszlása (%)

1. ételmisszer kiadás, 2. közüzemi számla, rezsi 3. szabadidő, ruházkodás.	41%
1. Közüzemi számla, rezsi, 2. ételmisszer kiadás, 3. szabadidő, ruházkodás.	46%
1. szabadidő, ruházkodás. 2. ételmisszer kiadás, 3. Közüzemi számla rezsi	4%
1. szabadidő, ruházkodás, 2. Közüzemi számla rezsi, 3. ételmisszer kiadás.	3%
1.ételmisszer kiadás, 2. szabadidő, ruházkodás, 3. Közüzemi számla rezsi	3%
1. Közüzemi számla rezsi, 2. szabadidő, ruházkodás, 3. ételmisszer kiadás.	3%

2. kérdés

Van-e saját bankszámlád?

Válaszok megoszlása (%)

Van.	45%
Nincs.	49%
Nem tudok róla.	6%

3. kérdés

500 ezer forintot szeretnél befektetni.

Melyik befektetési formát választanád?

Válaszok megoszlása (%)

Bitcoin bányát nyitnék.	9%
Lekötném a folyószámlámom.	30%
Állampapírt vásárolnék, mert kevésbé kockázatos.	15%
Részvényekbe fektetném, mert a magasabb kockázat ellenére magasabb hozamot lehet	23%
Ingatlan vásárlásra tenném félre.	23%

4. kérdés

Egyetemen költségtérítéses szakra szeretnél menni, ugyanakkor a családod csak a kiadásaid egy részét tudja biztosítani. Felvennéd-e a diákhitel valamelyik változatát?

Válaszok megoszlása (%)

Igen, a Diákhitel 1-et, mely szabadfelhasználású hitel, tehát bármire	10%
Igen, a Diákhitel 2-t, mely kizárólag a képzési költség és térítési díjak fizetésére használható	21%
Lehetőség szerint nem venném fel, csak akkor, ha nagyon szükséges.	30%
Nem venném fel egyik hitelt sem, inkább iskola mellett dolgozni fogok.	31%
Először megkeresem az árát és azután kezdem el a tanulmányaimat.	8%

5. kérdés

Mi a véleményed a továbbtanulásról?	Válaszok megoszlása (%)
Megelégszem az érettségivel.	7%
Megelégszem egy középfokú szakmai végzettséggel.	5%
Középfokú szakmai végzettséget és érettségit szeretnék.	23%
Középfokú szakmai végzettséget és felsőfokú végzettséget is szeretnék.	21%
Felsőfokú végzettséget szeretnék.	44%

6. kérdés

A tanulmányaid mellett dolgozol-e rendszeresen?	Válaszok megoszlása (%)
Igen, hétközben is.	7%
Igen, de csak hétvége.	8%
Nem, csak alkalmanként.	16%
Tanév közben csak akkor, ha pénzre van szükségem.	8%
Nem, csak szünidőben.	31%
Egyáltalán nem.	31%

7. kérdés

Hogyan ítéled meg, mennyi idő alatt leszel képes magadnak stabil egzisztenciát építeni?	Válaszok megoszlása (%)
20 éves koromig	11%
21-30 éves koromig	63%
31-40 éves koromig	14%
41-50 éves koromig	5%
50 éves korom felett	3%
Soha	4%

8. kérdés

Mit gondolsz az adócsökkentésről?	Válaszok megoszlása (%)
Jó dolog, mert több marad a családoknál.	43%
Jó dolog, mert csökken a bürokrácia.	5%
Nincs róla véleményem.	23%
Nem helyeslem, mert kevesebb jut oktatásra, egészségügyre, közszolgáltatások finanszírozására.	17%
Nem helyeslem, inkább a gazdagabbak adóját növelném.	11%

9. kérdés

Mit gondolsz az alábbi állításról: Magyarországon nem lehet tisztességesen meggazdagodni.	Válaszok megoszlása (%)
Egyet értek vele.	61%
Nem értek egyet.	39%

10. kérdés

Szerinted mikor érdemes elkezdni takarékoskodni a nyugdíjas évekre?	Válaszok megoszlása (%)
Az első rendszeres fizetéstől.	41%
Nyugdíj előtt 10 évvel.	18%
Nyugdíj előtt 20 évvel.	19%
Nyugdíj előtt 30 évvel.	13%
Soha, úgyis csak egyszer élünk.	9%